

Negyedszázada áll a Somogy Megyei TIT Szervezete élén. A tudományos ismeretterjesztés elkötelezettje, aki maga sem gondolta kezdetben, hogy az általa meghívott szellemóriások egymásnak adják majd a TIT-székház kilincset, s hogy a szervezet a megyében a legnagyobb felnőttoktatási intézménnyé növi ki magát a társulat. A folyamatos pezsgés, a jó ügyért való lobbizás élteti, s örül annak, hogy már kezdetben olyan személyeket talált maga mellé, akik ugyanazt tartják e misszióról, amit ő. Horváth László Árpádot, a Somogy Megyei TIT Szervezetének elnök-igazgatóját – számos kitüntetés tulajdonosát – kérdeztük múltjáról, jelenéről, örömeiről, vágyairól, s a jövőről.

– *Honnan ered a TIT-es szerelem?*

– Régi időkre vezethető vissza, s tulajdonképpen a véletlen műve, hogy tagja lettem a TIT-nek. A nyíregyházi főiskola népművelés–földrajz szakos hallgatója voltam, ahol a tanárok elvárták, hogy országjárás-vezetőképzésben is részt vegyünk. Ez pedig a TIT-hez kapcsolódott – és kötelező TIT-tagsággal járt –, így 1979-ben én is beléptem a társulatba.

– *A diplomaátvételt követően visszakerült szülőmegyéjébe, Somogyba, és közművelődési területen kezdett el dolgozni. Fiatalemberként nyilván egy idő után már vágyott arra, hogy ne beosztott népművelőként csillantsa csak meg tudását, tehetségét, hanem vezetőként álljon egy társadalmilag fontos ügy mellé...*

– Szerintem minden ifjúnak az a vágya, hogy minél több oldalát megmutassa a környezetének. Mivel kiírtak egy pályázatot a TIT somogyi szervezetének titkári székére, megpályáztam. A közművelődés része a tudományos ismeretterjesztés, így mindenképpen szerettem volna megméretetni magamat. Hat pályázó közül engem választottak. A TIT-es szervezetek között egyébként az országban az én helyem volt az első, pályázat útján betöltött megyei titkári poszt.

– *A rendszerváltás, az út menti bitófák nélkül zajló rendszerváltozás időszakát éltük ekkor; a szabadság, s vele együtt a szabadosság – akár egy dzsinn –, „kiszabadult” a palackból. Új szelek fújtak, és igencsak felértékelődött az önállóság. Nem tartott a vargabetűktől, a tévutak csábításától? Már nem lehetett „jól bevált recept” szerint dolgozni.*

– Nem féltém. Kiváló példákkal szolgál múltunk is, hiszen ha visszatekintünk az 1956-os eseményekre, láthatjuk, hogy a TIT az értelmiség egyik fontos központja volt, sok jó kezdeményezés fűződik a nevéhez. A kaposvári forradalmi napokban is meghatározó szerep jutott a társulatnak. Az értelmiségben mindig is jelen volt a lázadás hajlama, ám szervezett keretek között túl sok lehetősége nem maradt arra, hogy kitörjön a kalodából... Nos, 1990. március 1-jén sem látszott – amikor megyei TIT-titkárként elkezdtem dolgozni –, hogy mi lesz a végeredménye az átalakulási folyamatnak. Egyáltalán nem volt biztos, hogy megmarad a szervezet.

– *Újabb bizonytalansági tényező...*

– Igen, én ezzel a kétellyel feküdtem és keltem. A siófoki szervezet függetlenedett, és a kaposvári szervezet is kimondta – amely két éve nem tartott elnökségi ülést –, hogy önálló lesz. Mindnyájunkban az motoszkált: igen, de akkor miből fo-

gunk megélni. Mivel ez tűnt a legnagyobb bizonytalansági tényezőnek, a társulat tevékenységét először szervezetileg, illetve gazdaságilag kellett rendbe tenni.

– *Nem volt ez túl kockázatos? Fejest ugrani egy olyan medencébe, amelyben nincs víz?*

– De igen, az volt. Ám akkor teljesen más időket éltünk, és jómagam is huszonöt évvel fiatalabb voltam. Alvás helyett a másnapi teendőket készítettem elő, mivel mindent egyszerre kellett lerendezni, megoldani. Jó, ha egy-két órát aludtam éjjelente, ám abban biztos voltam: a munka előbb-utóbb eredményeket hoz.

– *A város polgármestere akkor Szabados Péter volt, a megyei közgyűlés elnöke pedig dr. Gyenesei István. Kultúra, közművelődés iránti elköteleződésük akkor is közismert volt. Nem lobbizott azért, hogy segítségével megőrizze működőképességét a TIT?*

– Természetesen mindent megpróbáltam a TIT működőképességének megőrzéséért, ez akkor sikerült is. Az utolsó megyei tanácsülésen – éppen az idegen nyelvi képzésben rejlő hihetetlen lehetőség miatt –, közel kétmillió forintot kapott a megyei szervezet egy nyelvi labor létrehozására. Ez az összeg akkor kétszeresét jelentette az állami támogatásnak. Üdítő kuriózum volt ez az elmúlt huszonöt évben; a legnagyobb támogatást kaptuk helyi szinten. A későbbiekben a polgármester és az elnök úr és mindenki más is főleg erkölcsi támogatást adott. A 2000-es évek közepe óta nem kértünk és nem kaptunk önkormányzati támogatást.

– *Milyen kollektívával kezdte el a munkáját?*

– Lehet, hogy meglepő, amit mondok, de a feladathoz, munkához képest viszonylag kis számú munkatársi gárda állt rendelkezésre. Az igazgatóval együtt hat fő alkotta a kollektívát, de ebben már a nagyatádi kolléga is benne volt. A gépkocsivezetői állás betöltetlen maradt. Így indultunk; ebből a maroknyi lelkes csapatból nőtt ki magát az intézmény. Arra törekedtünk már akkor is, hogy több lábön tudjunk állni, hiszen a világ legcsodálatosabb ismeretterjesztő programjai sem szervezhetők meg anyagi fedezet nélkül. Az állami forrás mindig megalázóan kevés volt. Egymillió forintot kaptunk akkor is, és – kapaszkodjon meg –, most is egymillió forintot kapunk egy évre, ám a közelmúltban az is megesett, hogy 198 000 (!) forint állami támogatásban részesültünk egy teljes évben.

– *Mennyiben?*

– Jól hallja, 198 000 forintban.

– *Az indulás éveiben is élénk élet folyt a TIT-ben, hogyan teremtették meg a működéshez szükséges bevételeket?*

– A TIT szerencsés – vagy szerencsétlen? – helyzetben volt. A többi közművelődési intézményhez képest a tanfolyami oktatásból az 1990-es évek előtt is sikerült nagyságrendekkel nagyobb bevételt produkálnia. Ez annak köszönhető, hogy a társadalmi igényre próbált gyorsan és korrekt módon reagálni. Leginkább a 600 órás, nappali rendszerű nyelvoktatásra gondolok, hiszen köztudott, hogy azokban az években nyelvvizsga tekintetében az európai országok viszonylatában az utolsók között kullogtunk. Országos vonatkozásban Somogyban viszont az elsők között szer-

veztük meg a képzést, mégpedig úgy, hogy komplex nyelvi rendszert alakítottunk ki. A megyében elsőként mi teremtettük meg a nyelvvizsgáztatás alapjait. A munkanélküli-átképzések megjelenésével viszont sikerült belépnünk egy másik piacra is.

– *Bizonyára sokan irigyelték, hiszen gyorsan egy jól működő, sikeres szervezetet alakított ki...*

– Soha nem foglalkoztam az irigyeimmel; aki dolgozik, erre nincs ideje. Nincs jelentősége számomra, hogy ki mit mond vagy gondol a tevékenységünkről. Aki alkotni, teremteni szegődött, az ezzel nem foglalkozhat. A környezet irigyeire való figyelés visszahúzó erő jelent. Sokkal fontosabb a sikeres munka öröme és az ebből adódó belső nyugalom. A konkurencia az elmúlt huszonöt évben sokféle módszert ellopott tőlünk. Igaz, mondhatnám úgy is: adaptáltak, ellestek bizonyos elemeket, de ezzel sem célszerű foglalkoznunk. A TIT-nek mindig egy lépéssel előbb kell járnia. Nem baj, ha összesúgnak a hátunk mögött. A lendületet fokozta, hogy olyan palettát állítottunk össze – a talpmasszázs-tanfolyamtól a targoncavezetői képzésen át az egyetemi kurzusig –, amely rendkívül népszerű volt a hallgatók körében. Beindult a kulturálistanmenedzser-képzés és a diplomataképzés is. Így lett a TIT az 1990-es évek közepére, végére a megye egyik legnagyobb felnőttképzési intézménye. Ezt már csak megfejtük az alapítványi iskolával.

– *Újabb lehetőségek, s újabb irigyek...*

– Igen, ez így történt, ám én inkább nehézségekről beszélnék e tekintetben, hiszen minden új születése, létrehozása általában ellenállással találkozik. Mivel mi folyamatosan újítok voltunk-lehattunk, így folyamatos ellenállással szembesültünk. Ez – meggyőződésem –, a legtöbb esetben a megszokottól való eltérés miatti idegenkedést, nem pedig gonoszsgot, irigységet és rosszindulatot jelentett.

– *Túl optimista.*

– Lehet, de így érzem. Az újjal való szembenállás társadalmi jelenség. A régi, bejáratott, jól működő dolgokhoz, a megszokotthoz jobban alkalmazkodik az ember, mint az újhoz. Amikor létrehoztuk az alapítványi iskolát, bizony, nem túl sok ilyen működött az országban. Igaz, volt olyan időszak, amikor évente háromszor kértünk engedélyt alapítóokirat-módosításra. Erre éppen azért volt szükség, mert folyamatosan alkalmazkodnunk kellett a piaci igényekhez. Mivel ez nekünk a megélhetésünket jelentette, ezért lehetett problémás másoknak a ténykedésünk.

– *Honnan a TIT alapítványi iskola ötlete?*

– Az 1990-es évek elején jutott először eszembe, hogy hasznos lenne egy, két tanítási nyelvű gimnázium létrehozása, de akkor ehhez nem voltak meg a tárgyi feltételek. Egy salgótarjáni kollégával beszélgetve, majd a dokumentációért fizetve jutottam hozzá ahhoz a képzési programhoz, amely szerint megvalósult a TIT alapítványi iskola Kaposváron. Létrejött a szakmunkások szakközépiskolája, és a gimnáziumot végzettek számára is kínáltunk szakmai képzéseket. E két irány már az elején kirajzolódott, s azóta is meghatározza oktatási tevékenységünket; jöllehet, az utóbbi években szinte teljesen ellehetetlenült gazdasági háttérrel. Az alapítványi iskolák számára szerintem rendkívül károsan változott meg a központi támogatás

rendszere, ha úgy tetszik: az alapítványi iskolák a kárvallottjai a megváltozott gazdasági környezetnek.

– Ha visszatekintünk az alapítványi iskola működésének kezdetére, megállapítható, hogy rendkívül rövid idő alatt felfutott a diáklétszám. Hogy bírták tanárral és tanteremmel?

– Mindez, összehasonlítva egy hagyományos iskolával, jelentősebb többletmunkával járt. Egy új képzés beindításához eleve új program, új tanárok kellenek. Mi mindig a társadalmi igényekből indultunk ki; azt tartottuk szem előtt, hogy olyat oktassunk, ami az embereket érdekli, és használható tudást kapjanak a nálunk végző hallgatók. Általában 15–20-féle képzést hirdettünk meg, s ebből 10–12-féle el is indulhatott őszele, mert akkora volt rá az érdeklődés. Érettségire nappali és esti tagozaton készülhettek hallgatóink, a szakmai képzés terén pedig a külkereskedelmi ügyintézői képzés megszervezése jelentette az első kiugró sikert. Ez tovább bővült számítástechnikaiszoftver-üzemeltetői, illetve pénzügyi-számviteli ügyintéző képzéssel. Nagyatádon már korábban is meghatározó volt a szakácsoktatás, amelyre folyamatos igény mutatkozott, Dombóváron pedig szociálisgondozó-ápoló képzést indítottunk.

– A TIT Alapítványi Középkiskola indulásakor nem szembesültek előítélettel?

– A mi iskolánk egy hagyományos struktúrát kiegészítő, nem pedig azzal szembeállított intézményként – mint ahogy sokan gondolták – jelent meg az oktatási piacon. Az viszont vitathatatlan: konkurenciát jelentettünk. Az önálló tantestületet a város gimnáziumaiból, illetve szakközépkoláiból érkező kiváló tanáregyéniségek alkották. Hadd emeljem ki néhányukat: Zetz József, dr. Iharos Csabáné, Czár István, dr. Klujber László, Vámos Zoltánné, Drankovics József, Drankovics Józsefné, dr. Horváth Gyula. Olyan gyerekeket is tanítottunk, akik kilógtak a sorból, szociális hátránnyal érkeztek; nehéz anyagi körülmények között vergődő családok sarjait oktattuk-neveltük – gyakran a más iskolákból hozott hátrányukat is leküzdve. Ezek a tanárok érettségire készítették fel őket, s bizony gyakran sziszifuszi megpróbáltatások közepette. Számomra az a legértékesebb munka, amely magas szintű pedagógiai tudás és folyamatos érzelmi motiváció birtokában megy csak.

– Az alapítványi iskola működtetése mellett továbbra is életben tartották a hagyományos tudományos ismeretterjesztő tevékenységet. Neves előadók sora fordult meg a TIT-székházban. Köztük olyanok is, akikkel közművelődési szakemberként talán nem is találkozott volna...

– Ez így igaz. Olyan személyiségeket is sikerült meghívunk, akikkel jó, ha életében egyszer találkozik az ember, ha találkozik. A TIT Somogyba, Kaposvárra hozta a tudomány, a közélet, az irodalom és az egyházi világ nagyjait. Maradandó élményem a nyolcvanesztendő dr. Habsburg Ottóval való, 1992. február 22-i találkozás, aki – érdekes módon – így kezdte mondandóját: „Mi, magyarok...”, és arra biztatott bennünket, hogy ne csüggedjünk, újjá lehet építeni ezt az országot, a remény és a kitartás megtermi gyümölcseit. A főherceg kérte felvételét a TIT Somogy Megyei Szervezetébe. Belépési nyilatkozatán ez áll: anyja neve: Zita királyné...

Ugyancsak emlékezetes számomra a Beke György erdélyi íróval való találkozás, akit mi szállítottunk Kaposvárra. Egyik későbbi írásában megemlékezett arról, milyen szeretettel beszéltem útközben szülőfalumról, Somogygesztiiről. De ahogy kutatok a TIT-es múltban, felidéződik Raj Tamás főrabbi és Hegedűs Lóránt református püspök előadása. Mindegyik más-más módon jelentett szellemi élményt. A püspök úr talán másnap reggelig szavalta volna kedvenc magyar verseit, mégpedig remek színészi tolmácsolásban. A főrabbi úr pedig magával hozta főkántorát, aki énekelt is. Sokunk öröme az ismeretterjesztő előadásból jelentős kulturális esemény lett.

Hadd meséljek el egy másik, számomra nagyon kedves történetet! Marik Tamás atyát, a kenguruk földjéről hazatelepült szerzetest, aki akkor a Nagyboldogasszony Római Katolikus Gimnázium igazgatója volt, arra kértem, hogy tartson egy előadássorozatot Pál apostol rómaiakhoz írt leveléről. Minden alkalommal szenzációs elemzéseket hallottunk, sok humorral fűszerezve. A hatodik előadást követően megkérdeztem az atyát, hogy tudnám viszonzni ránk fordított idejét, azt mondta, kinézett magának valamelyik irodában egy több évtizedes, meggyötört karosszékét, azt ajándékozzam neki.

Nagy attrakciónak számított, hogy a mi szervezésünkben valósult meg két alkalommal is a Magyar Nyelv Hetének országos központi megnyitőünnepsége. Emlékszem, Glatz Ferenc akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia akkori elnöke tizenöt tézisbe foglalta anyanyelvünk ügyét, nemzetmegtartó szerepét, majd később levélben köszönte meg, hogy velünk ünnepelhetett. Leveleket egyébként gyakran kaptam; minden bizonnyal észrevették a társulat értékteremtő tevékenységét, s nemcsak udvariassági gesztusból fogalmazták meg köszönetüket. Kellermayer Miklós sejtbiológus professzor sorait is féltett kincsként őrzöm.

Ha viccesen akarnék fogalmazni, azt mondanám, mi már 1994-ben felismerjük a keleti nyitás lehetőségét, amikor meghívtuk a kínai nagykövetet, aki lenyűgözően beszélt magyarul. Egy fejlődő világhatalom helyi megbízottja rendkívül szerényen viselkedett, ez volt a legcsodálatraméltóbb a személyiségében.

Grétsy László nyelvészprofesszor és Kányádi Sándor költő visszatérő vendégeink voltak. Szinte minden alkalommal fáradtan ültem be előadásukra, ám mindig felfrissülve léptem ki a teremből. No nem azért, mert kialudtam magamat... Ugyanezt elmondhatnám Bódis József professzor, a Pécsi Tudományegyetem rektora vagy Papp Lajos szívsebész professzor nagy ívű előadásáról, Róna Péter közgazdász kijózanító elemzéséről, vagy egykori tanárom, dr. Gergely Jenő vallástörténész, valamint dr. Bellyei Árpád és dr. Szirmay Endre, Kaposvár díszpolgárainak értekezéséről is. Nagy megtiszteltetés volt számomra gimnáziumi tanárom, Mihályfalvi László előadása, Ady és Léda kapcsolatáról, valamint hogy két könyvének a bemutatóját is mi szervezhettük meg. A helyi erők közül szívesen emlékszem vissza Balás Béla megyés püspök, dr. Bősze Sándor, dr. Horváth Gyula, dr. Gyurkovits Kálmán professzor és dr. Horn Péter akadémikus előadásaira.

– A lakócsai születésű Fodor József, a hazai közegészségügy megteremtőjének életműve is időről időre témát kínált a szervezetnek.

– A TIT főtitkára volt egykoron, aki a prevencióra helyezte a hangsúlyt.

– *Olyannyira, hogy ars poeticaként vallotta: „Az egészségvédelem nemcsak orvosi, de pedagógiai feladat is, ha többet nevelünk, kevesebbet kell gyógyítanunk.”*

– Igen, s ez a hitvallás dr. Andrásosfzky Barna főorvos úr hitvallásával is találkozott. Eddig négy alkalommal emlékeztünk rá; a célunk az volt, hogy egy-egy tudományos konferencián Fodor József eszmeiségét, az egészségvédelem terén tett intézkedéseit megismerje szűkebb pátriája, Somogyország. Egy Fodor-évfordulót használtunk fel arra, hogy a népességfogyásról rendezzünk konferenciát a Pécsi Egyetem kaposvári Egészségügyi Főiskolai Karán. Ezen többek között Fekete Gyula író is megoszthatta nézeteit a magyarság megmaradásáról. A társadalmat folyamatosan foglalkoztató ügyről, a régóta vívott szélmalomharcról beszélt Mikola István, Jókai Anna író pedig erre az alkalomra írta és Kaposváron olvasta fel először *A magzat imája* című, megrázó versét.

– *Létezik egy elismerés, amelyet a Somogy Megyei Önkormányzat ítél oda évről évre olyan életművekért, kulturális, néprajzi, szakrális, építészeti értékekért, amelyek nélkül Somogy szegényebb lenne. Az Örökségünk – Somogyország Kincse kitüntető címre a Somogy megyei TIT javasolta Fodor József és Xantus János életművét. Mindkét javaslat célba ért; a megyei közgyűlés ezen értékeket is „beemelte” kincses tárába...*

– Örülünk, hogy nem volt kérdéses e két személy ránk hagyott szellemi javainak elismerése. Ráadásul mindketten Somogyból indulva Társulatunk elismert vezetőiként a XIX. század második felében hozhattak létre a magyar tudomány számára kimagasló eredményeket. A csokonyavisontai születésű Xantus János etnológus volt, nagy utazó, s ő volt a pesti állatkert első igazgatója.

– *S a szellemtöltés-sorozat milyen emlékeket csal elő?*

– Nagyon közel áll a szívemhez ez a vetélkedősorozat, mégpedig azért, mert tizenegy éven át felejthetetlen élmény volt a megszervezése és a lebonyolítása, és nagyon sok tehetséges diák vett részt rajta, akik gyakran ötórás döntőn adtak számot ismereteikről, és a zsűri is fáradhatatlan volt. Ez utóbbi tagjai anyagi ellenszolgáltatás nélkül vállalták a munkát. A vetélkedő minden évben más-más tematika szerint zajlott, és az utolsó években Kárpát-medenceivé szélesedett. Rangját az is jelzi, hogy még a Duna Televízió is forgatott a döntőn.

– *Felidézhetnénk avatóünnepségeket, további konferenciákat, a TIT 160. születésnapját, amelyet Kaposváron ült meg az ország, de nem feledkezhetünk meg azokról a kiadványokról sem, amelyek a Somogy Megyei TIT Szervezete gondozásában jelentek meg.*

– A változó gazdasági háttér mellett szívügyemnek tekintetem, hogy kötetek sorával is nyomot hagyjunk magunk után. A 150. évfordulóra jelent meg *Emlékkönyvünk*, a 160. születésnapra dr. Rott Pál főorvos úr jóvoltából a *Kacagó biológia*, a *Gondolatok életről, halálról*, majd a legújabb, a TIT 170. évfordulójára az *Adapto*,

ergo sum, az *Alkalmazkodom, tehát vagyok* című kötete, s ezek mellett több nyelv-könyvet is kiadtunk – segítő a nyelvvizsgára készülőknek.

– *A médiában is jelen lehettek, hiszen kilenc éven át a Somogy megyei TIT működtette a Kapos Rádiót...*

– Büszke vagyok arra, hogy megmutathattuk, miként lehet egy közösség életében politikamentesen, a közjóért rádiót működtetni. Hozzánk bármilyen nézetű és hitű ember betérhetett és válaszolhatott a szerkesztő-riporterek kérdéseire. Orbán Viktor miniszterelnök is a vendégünk volt.

– *Az Önök által működtetett rádió már nem szól; úgy tűnik, örökre elhallgatott. A 2012. október 16-i, utolsó adásnap hangulatáról Balassa Tamás számolt be a Somogyi Hírlapban: „A Kapos Rádió az ország kevés független, politikamentes rádióinak egyike – mondja Horváth László Árpád. – Bizonyosan nem tett jót nekünk, s egy rádióknak sem, hogy a politika 1990 óta rendre beleavatkozott valamibe, amibe nem szabadott volna. A kereskedelmi rádiózást a gazdasági életre kellene bízni, ehelyett más szempontok döntenek arról, egy médium képes-e piacon maradni” – olvasható a megyei napilapban.*

– Ez a véleményem most is. Szükség van olyan független médiumokra, amelyek nem egyik vagy másik párt érdekei szerint szegődnek az éppen aktuális hatalom szolgálatába.

– *A TIT-nek van egy legendás emlékkönyve, szokta lapozgatni néha?*

– Gyakran nézegetem a kiváló emberek keze nyomát, akik a végtelen időnkig tartó emléket hagyták ránk. Szavaik erőt adnak ahhoz, hogy érdemes tovább folytatnunk az 1990-ben a TIT-ért vállalt feladatainkat. Az első bejegyzés Balczó Andrásról származik (1991. március 5.). Bálint György („Bálint gazda”) írása mellett fényképpel is kedveskedett. Bod Péter Ákos tömören és pontosan ragadta meg munkánk lényegét: „Tisztelettel adózom a tudományos ismeretterjesztés »szent örültjeinek« – ez az az örület, amely nem csupán káros, hanem egyenesen nélkülözhetetlen a társadalom felemelkedéséhez.” A japán nagykövet angolul, kínai ékírással és magyarul szólt hozzánk. Duray Miklós kézírásának megfejtéséhez órák kellenek, egyszer egy rendezvényünkön jutalmat ajánlottam annak, aki megfejt. Ránki Dezső és Klukon Edit egy tulipánt is rajzolt nekünk. Kányádi Sándor és Jókai Anna verssel ajándékozott meg minket. Végtelenül találóak Társulatunkra Glatz Ferenc szavai: „Mi, szolgák, megbecsüljük azokat, akiket szolgálunk!” Bánffy György színész a lelkünkéből szólt: „Az ismeretterjesztés mindig megtartó erő volt, van és lesz.” Sokatmondók Mihályfalvi László tanárom szavai: „Köszönöm, köszönöm, köszönöm... Remélem, még jöhetnek.” Kellermayer Miklós professzor 2013. november 13-án kelt szavai büszkeséggel töltenek el minket: „Magyarország legjobban működő TIT Szervezetének szívből gratulálok.”

– *Végezetül beszéljünk egy kicsit a jövőről! Milyen jövőben bízik a tudományos ismeretterjesztés terén?*

– Nehéz kérdés, s nem egyszerű a válasz. A TIT élete sohasem volt egyszerű. Ez részben abból adódik, hogy az ismeretterjesztést – éppen úgy, mint ahogy a kul-

túrát, a közművelődést – nem lehet haszonelvűen kezelni, így ebből jelentős bevételt sem lehet elérni. A többlet a hasznosult tudásban, az átadott ismeretanyagban, a személyiségbe itatódó tudásban rejlik. Éppen ezért várok nagyobb felelősséget – s vele együtt magasabb támogatást – a döntéshozóktól. Ahogy 1990-ben, huszonöt évvel ezelőtt sem lehetett tisztán látni, mi vár ránk, úgy ez ma is elmondható. Az a csoda, hogy a Somogy Megyei TIT eddig ki tudott tartani. S hogy ez így lehetett, annak meglehetősen nagy ára volt: az apparátus óriási nyomás alatt dolgozott, hiszen a mindennapi betevőt kellett „megtermelni”, és ezzel párhuzamosan értéket teremteni. Most a *Sikerés magyarok* sorozattal kívánunk példát mutatni, hogy mindig van remény a felemelkedésre. Legutóbb *Áder János* köztársasági elnök fővédnökletével szerveztünk konferenciát a kaposvári születésű, jelenleg Amerikában élő, Agy-díjas Buzsáki György professzor tiszteletére. A világhírű agykutató január 23-án a Kaposvári Egyetemen tiszteletbeli doktori és professzori címet vett át.

A jövőt illetően gondolkoznunk kell a továbblépésről, további életünkről. Nagy kérdés, hogy a TIT gazdasági alapja maradhat-e a felnőttképzés, vagy más tevékenységeket is fel kell vállalnunk, ami nemcsak rajtunk múlik. A TIT akár hungaricum is lehetne, hiszen kevés olyan társulat van a világban, amelyre a magyarok ilyen büszkék lehetnének. Tisztában vagyok azzal, hogy az ismeretterjesztés módszerein is változtatnunk kell, mivel a felgyorsult, technikailag felpörgetett világnak mások az elvárásai. Az új utak megtalálása lehet, hogy egy másik nemzedékre vár, de én továbbra is töretlenül hiszek az élő szó erejében, a személyiség varázsában.